

Беларуска-польскія моўныя, літаратурныя і гістарычныя сувязі.
Międzynarodowa Konferencja Naukowa Katedry Białorutenistyki
UW, Hajnówka 15–17 września 2011 r.

W dniach 15-17 września 2011 r. w budynku Muzeum i Ośrodka Kultury Białoruskiej w Hajnówce odbyła się międzynarodowa konferencja naukowa pod hasłem „*Беларуска-польскія моўныя, літаратурныя і гістарычныя сувязі*” zorganizowana przez Katedrę Białorutenistyki Uniwersytetu Warszawskiego. Konferencja uświetniła 55-lecie istnienia Katedry i – już tradycyjnie – zebrała badaczy literatury, kultury, historii i języka białoruskiego z różnych ośrodków naukowych w kraju i zagranicą.

Słowa powitalne wygłosiła Kierownik Katedry Białorutenistyki UW prof. dr hab. Nina Barszczewska, dziękując wszystkim obecnym za przybycie, oficjalnie ogłaszając rozpoczęcie konferencji. Następnie głos zabrał Pan Andrzej Stepaniuk – dyrektor Liceum Ogólnokształcącego z Białoruskim Językiem Nauczania im. Bronisława Taraszkiewicza w Bielsku Podlaskim, który przybliżył pokrótce historię Liceum oraz podkreślał rolę nauczania języka białoruskiego w kształceniu młodzieży z Podlasia. Część powitalną zakończyła przemowa prof. dr hab. Michała Sajewicza, Kierownika Zakładu Białorutenistyki UMCS i przewodniczącego Polskiego Towarzystwa Białorutenistycznego. Następnie został przedstawiony dalszy porządek spotkania oraz podział obrad konferencji na cztery części, poświęcone konkretnym blokom tematycznym.

Pierwsze posiedzenie poświęcone było tematyce literaturoznawczej, a przewodzili mu prof. dr hab. Nina Barszczewska oraz dr Paweł Nawumienka (Białoruski Uniwersytet Państwowy w Mińsku). Jako pierwszy wystąpił prof. dr hab. Aleksander Barszczewski, wieloletni i zasłużony kierownik warszawskiej Białorutenistyki, który przedstawił stosunek pisarzy białoruskich do idei białorutenizacji według poglądów krytyka emigracyjnego Władzimira Hłybinnego. Następnie głos zabrał dr Piotr Wasiuczenka, który przedstawił referat pt. *Tajemnice „Tutejszych” Janki Kupały: symbolika i podtekst*. Kolejnym prelegentem była prof. Gun-Britt Kohler, która prezentowała formy i funkcje „bohemy” w literaturze białoruskiej. Następnie wystąpił dr Paweł Nawumienka, który w swym wystąpieniu zastanawiał się, czy białoruskie organizacje literackie lat 20. były ośrodkami, w których formowały się elity narodowe. Ostatnią prelegentką pierwszego posiedzenia była dr Hanna Kislicyna, która przedstawiła referat pt. *Nowa sytuacja literacka: krytyka literacka lat 90*. Pierwsze posiedzenie zwieńczyła dyskusja pomiędzy prelegentami oraz pozostałymi uczestnikami konferencji.

Po krótkiej przerwie rozpoczęło się drugie posiedzenie poświęcone tematyce językoznawczej. Tę część obrad poprowadził prof. dr hab. Mikołaj Timoszuk z Katedry Białorutenistyki UW oraz prof. dr hab. Michał Sajewicz. Jako pierwsza wystąpiła Pani prof. dr hab. Nina Barszczewska, przedstawiając rolę języka ojczystego w procesie formowania się tożsamości narodowej. Następnie prof. dr hab. Mikołaj Timoszuk przedstawił referat pt. *Ewangelie po białorusku (słownictwo)*.

Kolejny prelegent, mgr Zmicier Sauka, przedstawił swoje rozważania na temat fonetycznych i graficznych aspektów zapożyczeń w języku białoruskim. Następnie dr Jadwiga Głuszkowska z Katedry Białorutenistyki UW starała się przybliżyć uczestnikom konferencji informacje o toponimach opartych na terminach wegetatywnych w północno-wschodniej Polsce. Posiedzenie sekcji językoznawców zakończyło wystąpienie prof. dr hab. Michała Sajewicza, które dotyczyło dyskusyjnej etymologii nazwisk zakończonych na *-uk* w powiecie hajnowskim. Obrady zakończyły się krótką dyskusją.

Po południu uczestnicy konferencji zebrali się, by rozpocząć trzecie posiedzenie poświęcone tematycznym: historycznej i literaturoznawczej, któremu przewodzili dr Józef Ziemczonok, adiunkt Katedry Białorutenistyki UW oraz doc. Iryna Burdzialowa z Mińskiego Uniwersytetu Lingwistycznego. Jako pierwsza wystąpiła dr Lena Głogowska z Uniwersytetu w Białymstoku, która przedstawiła sytuację Białorusinów w Polsce w latach 1944–1956 z wyszczególnieniem sprawy „Komitetu białoruskiego”. Następnie dr Józef Ziemczonok przedstawił swoje dociekania dotyczące słów-kluczy Białorusi. Dr Irena Matus z Uniwersytetu w Białymstoku, która wystąpiła jako kolejna prelegentka sekcji historycznej, przedstawiła zmiany wewnątrz cerkwi unickich w obwodzie białostockim w latach 30. XIX wieku. Jako następna wystąpiła doc. Iryna Burdzialowa, która przedstawiła portret epoki we *Wspomnieniach* Ewy Felińskiej. Jako ostatni zaprezentował się mgr Grzegorz Górski, doktorant Katedry Białorutenistyki UW, który wygłosił referat dotyczący narracji w *Akwarelkach myśliwskich z Polesia* Jana Niesłuchowskiego.

Ostatniemu posiedzeniu literaturoznawców przewodzili prof. dr hab. Mikołaj Chaustowicz (Katedra Białorutenistyki UW) oraz dr Lija Kisialowa z Białoruskiej Państwowej Akademii Nauk. Pierwszą prelegentką była dr Nadzieja Panasiuk, adiunkt w Katedrze Białorutenistyki UW, która przedstawiła poezję polityczną Łarysy Geniusz. Następnie dr Lija Kisialowa przedstawiła referat pt. *Problem autorstwa wodewilu* Pińskaja szlachta. Kolejnymi prelegentkami były doktorantki Katedry Białorutenistyki UW. Mgr Dorota Skrzos przedstawiła referat dotyczący kreacji postaci głównego bohatera w opowiadaniu Janki Bryła pt. *Нёманскія казакі*. Mgr Małgorzata Wojciechowska starała się natomiast ukazać powieść Siarhieja Bałahonawa *Imię gruszy* w kontekście estetyki postmodernizmu. Jako ostatni wystąpił prof. dr hab. Mikołaj Chaustowicz z odczytem pt. *Franciszek Rysiński i problem atrybucji białoruskich wierszy XVIII wieku* i swym wystąpieniem zakończył oficjalnie czwarte i ostatnie posiedzenie konferencji.

Konferencję zakończyła ożywiona dyskusja. Prof. dr hab. Nina Barszczewska, zamykając Konferencję, podziękowała wszystkim uczestnikom za przybycie oraz za wystąpienia.

Dorota Skrzos
Uniwersytet Warszawski